

H5N5 eta H5N8 motako PHHGaren egoera Europar 17/04/19

2016ko urriaren 28tik **2017ko apirilaren 3ra**, honako hauek jakinarazi dira Europar:

- **PHHGaren 1.095 foku etxeko hegaztietan**
- **49 gatibu dauden hegaztietan**
- **1.499 hegazti basatietan**

Ikusi txostena: "[Hegazti-gripearen egoera Eurpar, 2017ko apirilaren 3an](#)" - MAPAMA

[OIEk martxoaren 13ko txostenean](#) adierazi bezala, Ipar Hemisferioan gero eta handiagoa da neguan hegazti-gripea agertzeko arriskua.

2016 eta 2017an, arrisku horren eraginez, **H5N8** kasu ugari agertu dira **Europar**, eta **H5N6** kasu ugari, berriz, **Asian**.

Urtaroaren araberako gorabeherak badaude ere, urte osoan zehar dago arriskua, birusa hegaztietan egonkortu baita eta bertan mantentzen baita.

Hala ere, azpimarratu beharra dago hegazti-gripearen andui zoonotikoak direla osasun publikoarentzat arriskutsuenak; andui horiek endemiko bilakatu dira Txinan (H7N9) eta Afrika zein Asiako hainbat eskualdetan (H5N1).

Espainiako egoera

Estatuaren eta Europar Batasunaren barruko mugimenduak mugatzen zituzten indarreko neurri guztiak kendu egin dira.

2017ko otsailaren 23an, Kataluniako Generalitateko albaitaritzaren arloko agintariek **H5N8 motako PHHGaren foku bat hauteman zuten Gironako probintzian**, loditzeko ahateen ustategi batean. Hurrengo egunetan, martxoaren 1era arte, beste 9 foku hauteman ziren, 8 Girona probintzian eta 1 Bartzelonan.

Berehala ezarri ziren legediak zehazten dituen honako neurri hauek: kaltetutako ustategietako hegaztiak hiltzea, ustategiak garbitzea eta desinfektatzea, eta 3 kilometroko babes-gune bat eta 10 kilometroko zaintza-gune bat ezartzea fokuen inguruan; gune horietan, hegaztien eta haien produktuen mugimendua murriztu zen.

Batzordearen 2017/417 (EB) Exekuzio Aginduaren arabera, **Espainian kalteak jaso dituzten lurraldeetako babes- eta zaintza-guneetako murrizketa-neurriek 2017ko apirilaren 1era arte egon behar zuten indarrean**. Egun hori iritsita, ez da gaixotasunaren kasu berririk hauteman; ondorioz, Estatuaren eta Batasunaren barruko mugimenduei jarritako murrizketa guztiak bertan behera gelditu dira.

Beste herrialde batzuekiko merkataritzari dagokionez, Lehorreko Animalien Osasun Kodeak 10.4.3 artikuluan xedatzen du herrialde edo lurralde batek bere osasun-estatusa berreskuratu ahal izango duela kaltetutako ustategi guztiak desinfektatzen dituenetik hiru hilabetera. Hori dela eta, **Gironako probintziak eta Bartzelonako Ekialdeko eta Mendebaldeko Vallés eskualdeek**

beste herrialde batzuekin merkataritzan aritzeko mugak 2017ko ekainaren 2ra arte mantenduko dituzte. Une horretan, beste kasurik hauteman ez bada, Espainiako lurralde osoak nahitaez aitortu behar den hegazti-griperik gabeko herrialdearen estatusa berreskuratuko du.

Espainiako legedia

Joan den martxoaren 16an, [APM/233/2017 Agindua](#) argitaratu zen. Horrek APA/2442/2006 Aginduko eranskinak aldatzen ditu, eta bertan hegazti-gripearen aurrean babesteko neurri zehatzak ezartzen dira. Besteak beste, hau dio:

- **Hegazti-gripearen sartzeko arrisku handia duten guneak dira padurak, ibaiertzak, kostaldeak, aintzirak eta 1. eranskinean aipatzen den beste edozein hezegune.**
- **Arrisku faktoreak** dira 3. eta 4. artikuluetan zerrendatutakoak.

EFSAk berrikusi egin ditu mingain urdin gaixotasunaren kontrol-neurriak 17/03/10

[EFSa](#)k argitaratu berri duen txostenean ondorioztatzen da **5 urteko txertaketa masiboko programak eta etengabeko zaintza-sistemak direla European ardien mingain urdin gaixotasuna errotik kentzeko neurri eraginkor bakarrak.**

Europako Batzordeak hala eskatuta, EFSAk adituek mingain urdin gaixotasunaren kontrol-neurriak berrikusi dituzte, bai eta eremu infektatuen eta eremu askeen arteko animalien salerosketa segururako aukerak ere. Halaber, gaixotasunaren alderdi epidemiologikoei buruzko txosten zientifikoa eguneratu dute, batez ere transmisio-ereduari dagokion alderdia.

EFSAren txostenean ohartarazten da **mingain urdin gaixotasuna errotik kentzea oso zaila dela**, eta beharrezkoa dela gutxienez ondoko 5 urtez gaixotasun hori harrapa dezaketen behien eta ardien % 95 txertatzea. Txertaketa masiboko kanpaina horiekin batera, zaintza-sistema sentsibleak ere ezarri beharko dira. Sistema horiek kasu kasu zehaztu beharko dira, kontuan izanik zaindutako eremu geografikoa eta gaixotasunaren fase epidemiologikoa; horrez gain, virusaren prebalentzia-maila baxuak (animalien % 1 baino gutxiago) hautemateko gai ere izan beharko dira. Hala ere, baliteke gaixotasuna txertaketa-kanpaina bukatu eta handik urte batzuetara berriz ere agertzea.

Halaber, adituek azpimarratu zuten animalia jaio berriek antigorputzak jasotzen dituztela amarengandik, eta horrek hiru hilabetez babesten dituela gaixotasunetik, gutxi gorabehera. Hala ere, antigorputz horiek eragina izan dezakete txertaketan; ondorioz, aldi horretan txertoak ez dira eraginkorrak. Kasu gehienetan, immunitatea oinarrizko txertaketa-eskemako bigarren dositik 21

egunera hasten da.

Beste alde batetik, gaixotasuna transmititzen duten eltxo-espezie batzuk urte osoan daude aktibo, batez ere negu epelak dituzten eskualdeetan, besteak beste mediterraneo arroan. Era horretako eremuetan, virusa edozein unetan transmiti daiteke. Ereku hotzagoetan, esate baterako, Europa iparraldean, eltxoak ez dira aktibo egoten neguko hiru hilabeteetan; aldi horretan, beraz, ez dago transmisiorik.

Datozen hilabeteetan, EFSAk ardien mingain urdin gaixotasun motak sailkatuko ditu, ezaugarrien arabera; hori baliagarria izango da babes- eta kontrol-neurri zehatzak identifikatzeko. Informazio hori 2017ko ekainean argitaratuko da.

[Mingain urdin gaixotasunari buruzko iritzi zientifikoa - EFSA](#)

7. Eguneratzea - H5N8 lehenengo kausa **Kalatuniako ustiategi batean 17/02/24**

Joan den asteazkenean, otsailak 22, Algeteko Albaritza Laborategi Zentralak, Madrilen, baieztatu zuen **H5N8 motako hegazti-gripearen foku bat agertu zela gizentzeko ahateak hezteko aire zabaleko abeletxe batean, Gironako San Gregorio udalerrian**. Gizentzeko ahateak hazteko ustiategi hori sei nabetan banatuta dago, aire zabaleko parkeekin, eta adin desberdinetako 17.800 ahate inguruko errolda du.

Ustiategian gaitza agertu dela berretsi ondoren, 445/2007 Errege Dekretuak ezartzen dituen neurri hauek hartu dira:

- Ustiategia berehala geldiarazi da fokuari susmoa agertu zenetik, eta erroldak eta azterketa klinikoa egin eta laginak hartu dira epidemiologikoki lotuta dauden ustiategi guztietan. Laginak laborategietan ikertzen ari dira gaur-gaurkoz.
- Inkesta epidemiologikoa egin da, fokua nondik etor daitekeen aztertze eta beste ustiategi batzuk mugimenduagatik arriskuan egon daitezkeen ikusteko.
- Gaitzaren eraginpeko ustiategiaren errolda osoa hil da, eta birusa tratamendu-planta baimendu batera heda lezaketen gorpuzkiak, pentsua eta gainerako materialak suntsitu.

Kataluniako Generalitatearen Nekazaritza, Abeltzaintza, Arrantza eta Elikadura Sailak baieztatzen duenez, **lehen hipotesi gisa esan daiteke kutsatzearen arrazoia litzatekeela birus-mota bat etortzea joan den asteartean topatutako zikoinaren birusarekin, batetik, eta ustiategia hegazti migratzaile ugari -eta, beraz, hegazti basati ugari- igarotzen diren eremu batean egotea**. Iturri horrek adierazi du CReSA Animalia Osasunaren Ikerketa Zentroari azterlan bat aginduko diola gaitza zehazki nondik datorren ikertzeko.

Katalunian, joan den asteartean, Los Aiguamolls del Empordàko Parke Naturalean hilda aurkitutako zikoina batean topatu zen fokua. Horren ondorioz, 3 kilometroko babes-eremu bat finkatu zen, eta eremu horretan dauden hiru hegazti-granjak geldiarazi ziren; granja horiek ere albaitarien ikerketapean daude. Bestalde, 10 kilometroko eremu batean hegazti basatiak ehizatze debekua ezarri da, eta hegazti basatien gaineko zaintza-mailak mantendu.

Aurkikuntza horiek jakinarazteak ez dakar ez muga komertzialik, ez hegazti bizien edo haien produktuen mugimenduaren gaineko mugarik. Horrez gain, ez da uste osasun publikorako arriskurik dagoenik; izan ere, birus osoaren sekuentzien analisisan oinarritutako azterketa genetikoek erakusten dute hegazti-birus horrek ez duela gizakienganako afinitate berezirik. Gainera, birusa ezin da gizakiengana transmititu hegazti-haragi kozinatuaren, arrautzen edo hegazti-eratorrien bitartez. Biosegurtasunerako neurriak muturreraino eraman behar dira, ordea, gaitza etxeko hegaztiei transmiti ez dakien.

2016ko urriaren 28tik gaur arte, **Europar IAAPen 781 foku jakinarazi dira etxeko hegaztietan, 38 foku hegazti gatibuetan eta 972 foku hegazti basatietan.**

[Kataluniako Gobernuaren prentsa-oharra - 2017-02-23](#)

6 Eguneratzea - Frantzian neurriak indartzea **17/02/22**

Birusaren egoera Europan

2016ko urriaren 28tik 2017ko otsailaren 20ra bitartean, Patogenotasun Handiko Hegazti Gripearean 1.791 foku jakinarazi dira ofizialki Europan:

- 972 hegazti basatietan.
- 781 etxeko hegaztietan (ekoizpenerako hegaztiak).
- 38 gatibu dauden hegaztietan (zooak, etab.).

Foku horiek herrialde hauei eragin diete nagusiki: Hungaria, Alemania, Frantzia, Suitza, Bulgaria, Holanda, Danimarka, Polonia, Suedia, Erresuma Batua eta Errumania. Espainian, foku bat detektatu zen 2017ko urtarrilean, Palentzian, eta orain bigarrena, Katalunian. Bi fokuak hegazti basatietan detektatu dira.

Europako Batzordeak IAAParen H5N8 birusaren fokuen egoeraren mapa eguneratu bat argitaratzen du aldi-aldi (17/02/15). Europako Batzordearen arabera, H5N8 birus honek lotura du 2014. eta 2015. urteetan eskortako hegaztien artean hainbat agerraldi izan zituen IAAParen H5N8 birusarekin. Dena den, aldaketa genetiko batzuk ikusi dira, eta aldaketa horiexek detektatu ziren 2016ko ekainean Errusian, zehazki Mongoliarekiko mugan, zeuden zenbait hegaztik zuten birusean.

Birusaren egoera Frantzian

2017ko otsailaren 21ean, Frantzian 360 foku jakinarazi dira, horietatik 320 haztegieta eta 40 hegazti basatietan.

Haztegieta fokuak, departamentuka:

- LANDAK: 165
- TARN: 8
- GERS: 94
- LOT-ET-GARONA: 7

- PIRINIO GARAIK: 25
- PIRINIO ATLANTIKOAK: 15
- AVEYRON : 2
- DEUX-SÈVRES : 3
- GARONA GARAIA: 1

Hegazti basatietan aurkitutako fokuek:

- PAS-DE-CALAIS: 1
- SAVOIA GARAIA: 2
- TARN: 2
- MANCHE: 1
- AIN: 17
- LOT-ET-GARONA: 1
- LANDAK: 3
- GERS: 7
- LOIRE-ATLANTIQUE: 1
- PIRINIO ATLANTIKOAK: 3
- VOSGES: 2

Frantzian neurriak indartzea

ANSES Elikadura Segurtasunerako Agentziak Frantzian IAAP birusa kontrolatzeko estrategia ebaluatu ondoren eman berri duen irizpena dela eta, Frantziako Nekazaritza, Elikadura eta Baso Ministerioak indartu egin ditu neurriak oraindik egonkortu gabeko eremuetan, bereziki, mendebaldeko Landetan eta Iparraldeko Pirinio Atlantikoetan. Neurri hau Europako araudiak ezarritako neurrien osagarri da, eta hegazti-dentsitate altuko eremuak babestea eta gaixotasunaren bilakaera prebenitzea du helburu.

Zehazki, Gers, Landak, Pirinio Atlantikoak eta Pirinio Garaiak hartzen dituen eremu mugatuan, 3 kilometrotik 10 kilometrora zabaldu da prebentzio-hilketen erradioa. Eremu horretan, hau erabaki da:

- Egiaztatuta dauden edo susmopean dauden foku guztiak hiltzea.
- Fokuaren inguruko 1 km-ko perimetroan: aire zabalean zein leku itxi batean dauden eskortako hegazti guztiak, hala merkataritzakoak nola merkataritzakoak ez direnak, prebentzioz hiltzea.
- 10 km-ra bitarteko perimetroan: aire zabaleko uretako hegazti guztiak prebentzioz hiltzea.

Garrantzitsua da aipatzea neurri hauek ez direla ezarri beharko oilaskoen eta oiloen ustategietan, eta, palmipedoei dagokienez, ezta biosegurtasun-baldintza jakin batzuk betetzen dituzten eta animaliak bizirik saltzen ez dituzten ustategietan ere. Hegaztiak hil ondoren, desinfektatu egin beharko dira instalazioak eta parkeak, eta, animaliak birpopulatzeko, baldintza zehatz batzuei jarraitu beharko zaie.

Aldi baterako kontrol-eremuak ere ezarri dituzte hegazti asko dauden eremuetan, nahiz eta birusik ez izan, egonkortu gabeko eremuen ondoan baldin badaude. Eremu horietan murriztu egin dute hegaztiekin mugitzeko duten aukera.

Abenduaren 5ean, Frantzian H5N8 birusaren hainbat agerraldi hauteman ondoren, arrisku "handiko" egoera ezarri zen lurralde osoan. Frantzian eta Europako hainbat herrialdetan bilakaera azkarra izan du gaixotasunak, eta birusa azkar ari da zabaltzen; hori dela eta, eskortako hegaztien ustategien titularrek, ehiztariek eta hegaztiekin harremanetan dauden pertsona guztiek hartu

beharko dituzte babes-neurriak.

Birusaren egoera Espainian

Algeteko Albaitaritzak Laborategi Zentralak baieztatu du H5N8 motako Patogenotasun Handiko Hegazti Gripearean (IAAP) birusa detektatu dela Katalunian. Birusa zikoina basati batek zeukan. Infektatutako zikoina (*Ciconia ciconia*) hilda agertu zen otsailaren 6an, Castelló d'Empúries herrian (Girona), Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordá parke naturalean. Europako gainerako herrialdeetan birus horren epidemia dago, eta, horregatik, Espainiako Hegazti Gripea Zaintzeko Programa Nazionalaren barnean zaintza pasiboa areagotzeko ahalegina egin da. Horri esker aurkitu zuten infektatutako hegaztia. Honekin, bi dira orain arte Espainian detektatutako fokoak.

Aurkikuntza hori jakinarazi izanak ez du esan nahi merkataritza-mugarik ezarriko denik, ezta hegazti biziak edo haien produktuak mugituko direnik ere. Ez dute uste osasun publikorako arriskutsua izan daitekeenik; izan ere, birus osoaren sekuentzien analisisan oinarritutako azterketa genetikoek adierazten dute hegazti-birus honek ez daukala afinitate espezifikorik gizakientzat. Gainera, birusa ez da gizakiengana transmititzen kozinatutako hegazti-haragiaren, arrautzen edo horien eratorrien bidez. Alabaina, etxeko hegaztietara transmiti daiteke, eta horregatik hartu behar dira biosegurtasun-neurriak.

[2017-02-15eko egoera Europan](#)

[2017-02-21eko egoera Frantzian](#)

[Frantzian hartutako neurriak](#)

[ANSESeko txostena](#)

[Hegazti-gripear buruzko Europako Batzordearen webgunerako esteka](#)

Txekorrak antibiotiko-hondarrak dituen esnearekin elikatzeagatiko mikrobioen aurkako erresistentzia 17/02/09

EFSAk, duela gutxi, aditu talde batek egindako txosten bat kaleratu du. Zehazki, hau eskatu zitzaien aditu horiei:

1. Azter zezatela zenbateko arriskua dagoen mikrobioen aurkako erresistentzia garatzeko abeletxeetan txekorrak antibiotiko-hondarrak eduki ditzakeen oritzarekin elikatzeagatik.
2. Azter zezatela zenbateko arriskua dagoen mikrobioen aurkako erresistentzia garatzeko, abeletxeetan txekorrak edoskitzaroan antibiotikoarekin tratatutako eta abstinentsia-aldian jertzitako behien esnearekin elikatzeagatik.
3. Proposa zezatela aurrez aipatutako arrazoiengatik mikrobioen aurkako erresistentzia garatzeko arriskua arindu dezaketen aukerak.

Antibiotikoak dituen esnea ezin da erabili giza kontsumorako, baina erabil daiteke txekorrak elikatzeko.

EBko estatu kideetan ohikoa da esne-behiak tratamenduan egotea antzutze-aldian eta edoskitzaroan. Gehien erabiltzen diren antibiotikoak penizilinak (bakarrik edo aminoglukosidoekin nahasita) eta zefalosporinak dira. Zenbat eta gehiago iraun antzutze aldiak, orduan eta apalagoa izango da mikrobioen aurkako substantzien hondakin maila.

Aditu taldearen arabera, edoskitzaroan mikrobioen aurkako tratamendua egiten zaien behien esneak antibiotikoen hondarrak izaten ditu tratamenduak irauten duen artean eta abstinentzia-aldian. Txekorrek esne hori kontsumituz gero, mikrobioekiko erresistenteak diren bakterio gehiago botako dituzte gorozkiekin.

Zenbait aukera daude txekorreiei esne horren bidezko elikadura murrizteko:

- Lehenik eta behin, garrantzi handiagoa duten eta kritikoki garrantzitsuak diren antimikrobianoak erasan behar zaie.
- β -laktamen kontzentrazioa gutxitu dezaketen β -laktamasak erabili behar dira; β laktamak dira esne-behietan gehien erabiltzen diren antimikrobianoak.
- Esne gordinean edo oritzean bakterio erresistente gutxiago egoteko aukera nagusia inaktibazio termikoa da.

[Risk for the development of Antimicrobial Resistance \(AMR\) due to feeding of calves with milk containing residues of antibiotics-EFSA](#)

5 Eguneratzea - H5N8 IAAP European 17/01/23

Europako egoera

2016ko urriaren 10etik 2017ko **urtarrilaren 16ra, patogenotasun handiko hegazti-gripearen (IAAP) H5N8 birusaren 953 foku jakinarazi dira** ofizialki European:

- 429 hegazti basatietan
- 510 eskortako hegaztietan (ekoitzitakoak)
- 14 gatibu dauden hegaztietan (zooak...)

Hurrengo taulan ikus daitezke 2017ko urtarrilaren 16rarte MAPA-mak ofizialki jakinarazitako fokuen kopuruak:

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan	Agerraldi kop. gatibu hegaztietan
Alemania	184	32 (4)	6
Frantzia	5 (2)	129 (15)	0
Italia	1	0	0

Holanda	37	9	4 (1)
Erresuma Batua	10	3	0
Irlanda	1	0	0
Danimarka	35	1	0
Grezia	1	1 (1)	0
Espainia	1 (1)	0	0
Austria	3	1	0
Finlandia	8	0	1
Suedia	12	2	0
Txekiar Errepublika	2 (1)	6 (1)	0
Hungaria	8 (2)	226 (5)	2
Polonia	5	30 (2)	0
Eslovenia	3 (1)	0	0
Bulgaria	4	59 (13)	0
Errumania	10 (2)	2 (1)	0
Eslovakia	4 (3)	2 (1)	1
Kroazia	3	2 (1)	0
Serbia	4	3	0
Suitza	87	0	0
Ukraina	1	2	0
GUZTIRA	429 (12)	510 (44)	14 (1)

Iturria: [Nekazaritza eta Arrantza, Elikadura eta Ingurumen Ministerioa \(2017ko urtarrilaren 16eko prentsa-oharra\)](#).

Parentesi artean agertzen diren zenbakiak azken astean, 2017ko urtarrilaren 10etik 16era, jakinarazi diren fokuei egiten diete erreferentzia. Horien artean hauek nabarmendu behar dira: lehenengo fokua Irlandako hegazti basatien artean, Eslovakiako eskortako hegaztien artean eta Italian gatibu dauden hegaztien artean.

European Batzordea

Europako Batzordeak IAAPren H5N8ren fokuen egoeraren mapa eguneratu bat argitaratzen du aldian-aldian, honako esteka honetan: [EBren mapa](#).

Europako Batzordearen arabera, egungo **H5N8 birusak lotura dauka 2014. eta 2015. urteetan eskortako hegaztien artean hainbat agerraldi sorrarazi zituen IAAPren H5N8 birusarekin**. Alabaina, zenbait aldaketa genetiko detektatu dira, eta horiek ikusi ahal izan dira, halaber, Errusian, Mongoliarekin mugan, hegazti basatiek zituzten birusetan (2016ko ekainean).

Laborategiko azterketek aurrera jarraitzen dute Europar Batasuneko erreferentziako laborategian (Central Veterinary Laboratory New Haw, Weybridge, Erresuma Batua); dena den, laborategiak berak aurreratu du birus isolatu hori hegaztiena dela nagusiki, eta ez daukala afinitaterik gizakientzat.

- [Hegazki-gripeari buruzko Europako Batzordearen orrialderako esteka](#)

4 Eguneratzea - Bi hegazti bazati H5N8

IAAP-etarako positiboa eman dute

Espainian 17/01/12

Algete-ko Laborategi Zentralak **hegazti-gripearen (IAAP) H5N8** birusaren detekzioa egiaztatu du joan den urtarrilaren 3an hildako **ahate bian, Palentzian**.

[MAPAMA-ko Komunikatu](#) baten arabera:

1. Basa hegaztiengako birusaren aurkikuntzak **ez du merkataritzarako murrizketarik ekartzen**.
2. **Ez da ikusten Osasun publikorako arriskurik dagoenik**.
3. Beharrezkoa da **biosegurtasun-neurriak** aplikatzea ([MAPAMaren Biosegurtasun-neurrien gaineko Liburuxka](#))

Europako egoera

2016ko urriaren 28tik 2017ko **urtarrilaren 10era**, **patogenotasun handiko hegazti-gripearen (IAAP) H5N8 birusaren 808 foku jakinarazi dira** ofizialki Europan:

- 363 hegazti basatietan
- 432 eskortako hegaztietan (ekoitzitakoak)
- 13 gatibu dauden hegaztietan (zooak...)

Hurrengo taulan ikus daitezke 2017ko urtarrilaren 17rarte MAPA-mak ofizialki jakinarazitako fokuen kopuruak:

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan	Agerraldi kop. gatibu hegaztietan
Alemania	140	27 (2)	5 (1)
Frantzia	3	95 (20)	0
Italia	0	0	1
Holanda	37	9	3
Erresuma Batua	10 (3)	3 (2)	0
Irlanda	1	0	0
Danimarka	35	1	0
Grezia	1	0	0
Austria	3	1	0
Finlandia	8	0	1
Suedia	12 (2)	2	0
Txekiar Errepublika	1 (1)	5 (5)	0
Hungaria	6 (2)	221(2)	2 (2)

Polonia	5	28 (6)	0
Eslovenia	1(1)	0	0
Bulgaria	3 (1)	32 (23)	0
Errumania	6	1	0
Eslovakia	1 (1)	1	1 (1)
Kroazia	4 (1)	1 (1)	0
Serbia	1	3	0
Suitza	84	0	0
Ukraina	1	2 (2)	0
GUZTIRA	363 (12)	432 (63)	13 (4)

Iturria: Nekazaritza eta Arrantza, Elikadura eta Ingurumen Ministerioa (2017ko urtarrilaren 10eko prentsa-oharra).

Parentesi artean agertzen diren zenbakiak azken astean, 2017ko urtarrilaren 3tik 10era, jakinarazi diren fokuei egiten diete erreferentzia. Horien artean hauek nabarmendu behar dira: lehenengo fokua Irlandako hegazti basatien artean, Eslovakiako eskortako hegaztien artean eta Italian gatibu dauden hegaztien artean.

Europear Batzordea

Europako Batzordeak IAAPren H5N8ren fokuen egoeraren mapa eguneratu bat argitaratzen du aldian-aldian, honako esteka honetan: [EBren mapa](#).

Europako Batzordearen arabera, egungo **H5N8 birusak lotura dauka 2014. eta 2015. urteetan eskortako hegaztien artean hainbat agerraldi sorrarazi zituen IAAPren H5N8 birusarekin**. Alabaina, zenbait aldaketa genetiko detektatu dira, eta horiek ikusi ahal izan dira, halaber, Errusian, Mongoliarekin mugan, hegazti basatiek zituzten birusetan (2016ko ekainean).

Laborategiko azterketek aurrera jarraitzen dute Europar Batasuneko erreferentziako laborategian (Central Veterinary Laboratory New Haw, Weybridge, Erresuma Batua); dena den, laborategiak berak aurreratu du birus isolatu hori hegaztiena dela nagusiki, eta ez daukala afinitaterik gizakientzat.

- [Hegazki-gripeari buruzko Europako Batzordearen orrialderako esteka](#)

EFSA, Elikagaien Segurtasunerako Europako Agintaritza, irizpen zientifiko zehatz bat lantzen ari da, eta laster argitaratzea aurreikusten du.

Fokuen jatorria eta kronologia

2016ko urriaren 28an, Hungariak jakinarazi zuen IAAPren H5N8 birusa detektatu zuela laku batean hilda agertutako hegazti basati batean (beltxarga arrunta).

Ordutik, birusa Europako hainbat herrialdetako hegazti basatietan detektatu da. Infektatutako hegazti basati gehienak ahate migratzaileen espezieak dira, eta itsaso nahiz lakuen ertzetan hilda agertzen dira.

2016ko azaroaren 4an, Hungariak jakinarazi zuen IAAPren H5N8 birusaren lehen agerraldia eskortako hegaztien artean; hain zuzen ere, Tótkomlós herrian izan zen, Békés konderrian. Ondoren, agerraldi gehiago egon ziren ustiategi asko dauden eremu bateko zenbait ahate- eta antzara-ustiategitan.

Ordutik aurrera, IAAPren H5N8 birusaren agerraldiak egon dira hainbat herrialdetan, bai eskortako hegaztietan bai gatibu dauden hegaztietan: Alemania, Finlandia, Frantzia, Holanda, Polonia, Erresuma Batua, Danimarka, Finlandia, Austria, Suedia, Bulgaria, Errumania, Kroazia, Grezia, Serbia, Suitza, Irlanda, Eslovakia eta Italia.

Europar hartutako neurriak

Kaltetutako estatu kideetako albaitaritza-agintaritzek berehalakoan hartu dituzte indarreko araudiak ezartzen dituen kontrol-neurriak: 2005/94/CE Zuzentaraua (EK), Kontseiluarena; neurri hauek ezartzen ditu:

- **Kaltetutako hegaztiak hiltzea.**
- **Babes- eta zaintza-guneak ezartzea kaltetutako ustiategien inguruan,** birusa beste hegazti-ustiategi batzuetara zabal dadila saihesteko.

Frantziako egoera

2016ko abenduaren hasieratik, IAAPren H5N8 birusaren **89 agerraldi jakinarazi dira Frantziako abeltegietan**, batez ere hego-mendebaldean.

Frantziako agintariek 2017ko urtarrilaren 4an egindako [jakinarazpen ofiziala](#)ren arabera, osasun-egoera bilakaera desberdina izaten ari da hainbat eremutan: mugatutako zenbait eremu egonkortzen ari dira (bereziki Tarn, Aveyron eta Lot-et-Garonna departamenduetan); alabaina, berrikiago baieztatutako agerraldiak barne hartzen dituen eremu bat ez dago egonkortuta oraindik. Eremu horretan sartzen dira Gers, Landak eta Pirinioak departamentuetako zati batzuk.

Hartutako neurriak

Frantziako Nekazaritza Ministerioa eta Osasun Politiken Kontseilua bildu egin dira, eta egoera kontrolatzeko zenbait neurri estrategiko ezarri dituzte; besteak beste: **eremu jakin batean aire zabalean hazten diren hegazti palmipedoak (ahateak eta antzarak) hiltzea**. Eremu horretan sartzen dira Gers, Landak eta Pirinio Garaiak departamentuetako zati batzuk.

Neurri hori Europako araudian ezarritakoen osagarri da, eta helburu gisa du hegazti asko dauden eremuak babestea (Chalosse barne) eta gaixotasunak aurrera egin dezala saihestea.

Hegaztiak hil ondoren, instalazioak eta parkeak desinfektatu beharko dira, eta ondoren animaliekin birpopulatu, baldintza zehatz batzuei jarraituz.

Garrantzitsua da nabarmentzea neurri horiek ez dietela oilasko- eta oilo-ustiategiei eragiten, eta, palmipedoen artean, ezta biosegurtasun-eskakizun jakin batzuk betetzen dituzten eta animalia bizirik saltzen ez duten ustiategiei ere.

Animaliak hiltzeko lanak urtarrilaren 5ean hasi eta urtarrilaren 20an amaituko dira, eta Estatuak finantzatuko ditu. Horrez gain, ekoizpena eteteak dakartzan galerak konpentsatu egingo dira, egoera egonkortzen denean adostuko diren baldintzetan.

Badago arriskurik gizakiontzat?

ECDCk (Gaixotasunak Prebenitzeko eta Kontrolatzeko Europako Zentroa) egindako eta azaroaren 18an argitaratutako arrisku-ebaluazioaren arabera, IAAP (H5N8) **birus zoonotikoa jendeari transmititzeko arriskua oso txikia da**.

Gaur arte, ez da birus horrekin infektatuko gizakiren baten kasurik jakinarazi mundu osoan.

Berriki analizatu diren zenbait H5N8 birusen genomaren sekuentzia osoek erakutsi dute, oraingoz, hegazti-birus horiek ez daukatela afinitate espezifikorik gizakientzat. Dena den, HA geneak H5N1 birusetatik eboluzionatu du; horrenbestez, gaixo dauden hegaztiekin kontaktuan dauden pertsonek infektatzeko arriskua izan dezakete.

Arrisku zoonotiko hori dela eta, kaltetutako herrialdeetan zenbait neurri aplikatzen ari dira:

1. Hegaztiengan gaixotasuna kontrolatzeko kontingentzia-planak ezartzea.
2. Norbera babesteko ekipoak ematea hegaztiekin kontaktuan egoten diren pertsonei, arnasketa-ekipoak barne.
3. Kaltetutako ustiategietan egoten diren pertsonak edo infektatutako hegazti basatiekin kontaktu zuzena dutenak monitorizatzea hamar egunez, birusarekin zerikusia izan dezaketen sintomak identifikatzeko.

- [ECDCren 2016ko txostena: IAAP \(H5N8\) Arriskuaren Ebaluazio Azkarra](#) - 2016ko azaroak 18

3 Eguneratzea - Hegazti-gripearen agerraldi berriak European 16/12/22

IAAP H5N8 European zehar zabaldu da, eta agerraldiek eta kasuek gora egiten jarraitzen dute. Erresuma Batuan ere agertu da IAAP H5N8 birusa indiolarren uztiategi batean.

Joan den abenduaren 6an, Frantziako Nekazaritza Ministerioak lurralde osoan gaixotasunaren arrisku-maila "altua" zela adierazi zuen.

Horrelako kasuetan hartzen diren ohiko neurriez gain (besteak beste zaintza- eta babes-guneak ezartzea), Frantziak honako neurri hauek ere hartu ditu lurraldean:

- **Bizirik dauden eskortako hegaztien kontzentrazioak debekatzea.**
- **Ustiategien eta hegazti basatien arteko harremana ekiditea.**
- **Ehiza-hegaztiak askatzea eta apeuak erabiltzea debekatzea.**

Espainiako operadoreak eta administrazioa kezkatuta daude hautemandako azken kasuak direla eta, horietako batzuk Landetan eta Pirinio Atlantikoetan hauteman baitira. Nekazaritza, Arrantza, Elikadura eta Ingurumen Ministerioak gogorarazi du beharrezkoa dela **hegazti-ustiategietan biosegurtasun-neurriak sendotzea, batez ere hegazti basatiekin harremana ekiditea xede duten neurriak.**

H5N8 IAAPren agerraldien laburpena (2016-10-28tik 2016-12-22ra):

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan	Agerraldi kop. kaiolako hegaztietan
Erresuma Batua		1	

Serbia	1		
Errumania	5		
Suedia	7	2	
Finlandia	7		1
Frantzia	4	43	1
Hungaria	3	96	
Polonia	2	8	
Kroazia	26		
Alemania	25	16	4
Austria	1	2	
Suitza	84		
Danimarka	35	1	
Holanda	26	6	2

[Batzordearen 2016ko abenduaren 8ko 2016/2219 Exekuzio Erabakia \(EB\)](#). Horren bidez, honako erabaki honen eranskina aldarazten da:

- [2016/2122 Exekuzio Erabakia \(EB\)](#), hainbat estatu kidetan H5N8 azpimotako oso patogenoa den hegazti-gripearen agerraldietatik babesteko neurriei buruzkoa.

[Europako hegazti-gripearen agerraldiei buruzko informazioa](#) - EE:

- [H5N8 oso patogenoa den hegazti-gripearen agerraldien mapa](#) - EE

[MAPAMaren informazioa: hegazti-gripea](#)

2 Eguneratzea - Hegazti-gripearen agerraldi berriak Europan 16/12/09

2 Eguneratzea (2016/12/09)

H5N8 IAAPren agerraldien laburpena (2016-10-28tik 2016-12-09ra):

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan	Agerraldi kop. kaiolako hegaztietan
Serbia	1		
Errumania	2		
Suedia	2	1	
Finlandia	2		1
Frantzia	2	12	1
Hungaria	3	96	

Polonia	2	1	
Kroazia	26		
Alemania	25	12	4
Austria	1	2	
Suitza	81		
Danimarka	18	1	
Holanda	13	2	2

[Batzordearen 2016ko abenduaren 8ko 2016/2219 Exekuzio Erabakia \(EB\)](#). Horren bidez, honako erabaki honen eranskina aldarazten da:

- [2016/2122 Exekuzio Erabakia \(EB\)](#), hainbat estatu kideetan H5N8 azpimotako oso patogenoa den hegazti-gripearen agerraldietatik babesteko neurriei buruzkoa.

[Europako hegazti-gripearen agerraldiei buruzko informazioa](#) - EE:

- [H5N8 oso patogenoa den hegazti-gripearen agerraldien mapa](#) - EE

[MAPAMaren informazioa: hegazti-gripea](#)

1 Eguneratzea (2016/11/29)

2016ko urriaren amaieratik, hegazti-gripearen beste agerraldi batzuk jakinarazi dira Europako geografia osoan, eskortako hegaztietan nahiz basokoetan. Horrez gain, patogenotasun handiko hegazti-gripearen H5N8 birusa identifikatu da beste lau herrialdetan (Errumania, Frantzia, Suedia eta Finlandia).

H5N8 IAAPren agerraldien laburpena (2016-10-28tik 2016-11-29ra):

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan
Errumania	1	
Suedia	1	1
Finlandia	1	
Frantzia	1	
Hungaria	1	16
Polonia	2	
Kroazia	26	
Alemania	23	11
Austria	1	2
Suitza	62	
Danimarka	18	1
Holanda	9	2

Berria (2016/11/18)

2016ko urriaren amaieratik hegazti-gripearen agerraldi berriak antzeman dira Europako geografia osoan, eskortako hegaztietan nahiz basokoetan. Patogenotasun handiko hegazti-gripearen

(IAAP) H5N8 birusa identifikatu da herrialde hauetan: Hungaria, Polonia, Kroazia, Alemania, Austria, Suitza, Danimarka eta Holanda.

Bestalde, EFSAko adituak laguntza ematen ari dira estatu kideei, birusa hegazti-ustiategietan nola sartzen den eta hegazti basatiek nolako arriskua dakarten identifikatzeko datuak jaso ditzaten. Informazio horrek hegazti-gripea EBn sartzeko arriskua berriz ebaluatzen lagunduko dio EFSAri, ezagutza zientifiko berriak oinarri hartuta. Aholku zientifiko eguneratuak 2017an argitaratuko dira.

Europako Batzordeak estatu kideei eskatu die agerraldi berriak zaindu eta murriztu ditzatela, horretarako zenbait neurri hartuz (esaterako, biosegurtasun-mailak areagotzea hegazti-ustiategietan).

Ez da H5N8 IAAPk kutsatutako gizakien kasurik jakinarazi EBn.

H5N8 IAAPren agerraldien laburpena (2016-10-28tik 2016-11-18ra):

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan
Hungaria	1	5
Polonia	2	
Kroazia	1	
Alemania	1	3
Austria	1	2
Suitza	22	
Danimarka	9	
Holanda	5	2

[Hegazti-gripeari buruzko webgunea-EB](#)

[IAAPren agerraldien kronologia-EB](#)

[H5 eta H7 IAAPen agerraldiak munduan-OIE](#)

EET kasuen intzidentzia txikia EBko hausnarkarietan 16/12/02

EFSAk EBko behien, ardien eta ahuntzen Entzefalopatia Espongiforme Transmitigarrien (EET) zaintzari buruzko bere lehen txostena kaleratu du, 2015eko datuekin. Lehen, Europako Batzordeak argitaratu ohi zituen EETei buruzko urteko txostenak.

Txostenak, hain zuzen ere, EBko estatu kide guztiek, Islandiak, Norvegiak eta Suitzak Behien Entzefalopatia Espongiformearen (BEE) eta ardi eta ahuntzen scrapiearen (EETen bi forma) agerraldiari buruz 2015ean bilduriko datuen inguruko emaitzak ematen ditu.

Hona hemen txostenaren ondorio nagusiak:

- BEEaren kasu gutxi aurkitu ziren behietan EBko estatu kideetan, eta kasuetako bat ere ez zen sartu elikakatean.
- EBn BEEaren bost kasu jakinarazi dira azterturiko 1,4 milioi behi ingururen artean (Irlandan 1, Eslovenian 1, Espainian 1 eta Erresuma Batuan 2). Norvegian beste kasu bat detektatu zen.
- Bestalde, EBn 641 ikara edo scrapie kasu detektatu dira ardietan (azterturiko 319.638 ardien artean) eta 1.052 kasu ahuntzetan (azterturiko 135.857 ahuntzen artean).

EETak gizakien eta animalien garunari eta nerbio-sistemari erasaten dioten gaixotasunen talde bat dira. BEE klasikoa kenduta, ez dago beste EETak gizakiei transmiti dakizkiekeela dioen froga zientifikorik.

[Txostena: hausnarkarien EETen zaintza EBn - 2015](#)